

maade, som foreslaaes ved det nærværende Lovforslag, i Mod sætning til den, som er befalet ved Hærloven. Jeg er naturligtvis aldeles enig baade med den høitærede Minister og det ærede Medlem for Kjøbenhavn i, at her ikke er Tale om en „Omgaaaen“ af en Lov i dette Ord's odieuse og forhadte Betydning. Ved Lovgivning er man jo berettiget til at forandre Lovene, og lad det altsaa noksaameget være en Forandring af Hærloven, saa er det en ærlig Sag baade at foreslaae og at vedtage en saadan Forandring, hvis der er oplyst tilstrækkelige Grunde dertil. En anden Sag er det, at man ikke gjerne saa hurtig skrider til at forandre Bestemmelser i Hærloven, og at man altsaa for at give sit Samtykke dertil maa ønske en bestemt og utvivlsom Forklaring om Nødvendigheden heraf. Jeg vil ikke gjerne henholde mig til; hvad jeg muligens kunde have gjættet mig til, men naar jeg seer hen til den Forhandling, som her foreligger, maa jeg rigtignok sige, at jeg ikke kan see, at de Exempler, der ere paaberaabte under Forhandlingerne, have nogen Lighed med det, hvormed der egentlig her er Spørgsmaal, hvorvel jeg meget godt kan see, under hvilket Synspunkt de Ligheder kom frem, som Krigsministeren paaberaabte sig. Man seer imidlertid let, at det aldrig har været Hærlovens eller de andre nævnte Loves Hensigt at betragte Communerne enten som umyndige eller som myndige; dette Synspunkt er slet ikke kommet frem. Det er altsaa ikke under denne Synsvinkel, at det nærværende Spørgsmaal kan finde sin Afgjørelse; dette, om hvorvidt Communiens Selvstændighed er slet Fyldest, maa ligefrem afgjøres efter de communale Love, og det er heller ikke dette Hensyn, som her gjør sig gjældende. Det forekommer mig nu, at der er en stor Forskjel mellem saadanne extraordinaire Tilfælde som dem, der foreligger i den kjøbenhavnske og den nyborgske Demarcationslov, og det heromhandlede. Her var det ligefrem umuligt for Lovgivningen at ordne Forholdet nærmere. Alt, hvad Lovgivningen kunde gjøre, var at opstille visse Betingelser, under hvilke Overgangen kunde finde Sted, og saa isvrigt lade det komme an paa, om der kunde komme en Overenskomst tilveie. Det er klart, og den

høitærede Minister vil vist være enig med mig heri, at, hvis der var noget constitutionelt Interessant ved Demarcationsloven, saa var det virkelig ikke det, at Overenskomsten ikke skulde forelægges Rigsdagen for Kjøbenhavns Vedkommende; Nei! det constitutionelt Interessante var, at Overenskomsten ikke skulde forelægges Rigsdagen for Regjeringens Vedkommende. Det constitutionelt Interessante ved Loven var visstnok ikke det, at Rigsdagen ikke som Bærge for Communalbestyrelsen skulde undersøge, om Communen ikke havde paadraget sig for store Forpligtelser; Nei! Det Interessante var, at man stode saa meget paa Regjeringen, at man ikke forlangte at undersøge, om Regjeringen ikke havde gjort Noget, som fra den ene eller anden Side kunde møde nogen Indvending. Jeg troer altsaa, at Spørgsmaalet om disse Love ikke kan sees under Synspunktet af Communiens Selvstændighed eller Ikke-Selvstændighed; det er et ganske andet constitutionelt Synspunkt, der derved kommer frem her. — Hvad jeg imidlertid favner under alle disse Forhandlinger — jeg antager ikke, det kan være saa hemmelige Ting, men i saa Fald kan det jo komme frem i Udvalget — er egentlig Dplysning om, hvorfor Regjeringen vil have denne Myn- dighed i sin Haand til en Forhandling med Communen, saaledes at den derved ikke er undergoven Rigsdagens Control. Her maa jeg nemlig atter sige, at det, som skal controlleres, er ikke Communerne, men Regjeringen; dette er Synspunktet. Den Forandring, som der her er Spørgsmaal om at foretage, vedrører ikke Communiens Stilling, men derimod Spørgsmaalet om, hvorvidt Rigsdagen skal have nogen Medvirkning eller ikke ved Bestemmelserne af Garnisonsstederne. Det forekommer altsaa mig, at det Spørgsmaal, som fortjener nærmere Overveielse, er dette: Er det rigtigt, dersom der efter Ingvarteringslovgivningen er et Epillerum saa stort, at Spørgsmaalet om de Forpligtelser, der paa hvile Garnisonsbyerne, saa godt som staaer aabent, da at give Krigsbestyrelsen en saadan Forhandlingsmyndighed; thi deri er naturligtvis Enhver enig med den høitærede Minister, at, er først Garnisonsbyen bestemt ved Lov,